

SENY

REVISTA QUINZENAL NACIONALISTA

SUMARI

*Discurs Presidencial de D. Felix Farró prevere
en el Certamen Musical d'Olot.—Crònica de la
Biblioteca Popular.—Publicacions.—Notes Ciuta-
danes.*

Donatius de ls Editors

ANY I. NÚM. IX.

OLOT, 1.ª QUINZENA D'OCTUBRE DE 1919.

SERVEI DE PUBLICACIONS DE «SENY»

Publicacions periòdiques recomanables

La Veu de Catalunya, diari. Subscripció trimestral, 6 ptes.

D'ací d'allà, Magazine mensual. Subscripció anual, 14 ptes.

Economia i Finances, revista quinzenal. Subscripció anual, 9 ptes.

Agricultura, revista quinzenal. Subscripció anual, 9 ptes.

Gasetta Catalana d'art dramàtic, revista mensual. Subscripció trimestral, 1'50 ptes.

Catalunya marítima, revista desenal. Subscripció anual, 10 pessetes.

La Revista, quaderns de publicació quinzenal. Subscripció trimestral, 2'50 ptes.

Quaderns d'Estudi, revista mensual de octubre a juny, o siguin 9 números a l'any. Subscripció anual, 8 ptes.

Biblioteca literaria de la «Editorial Catalana S. A.»

Preu, 2 ptes. volum, Subscripció anual (un volum mensual), 22 ptes.

Selma Lagerlof. Els Ingmarson, traducció de J. Sitjar.

Grimm. Contes d'infants i de la llar, traducció de Carles Riba.

J. Ruyra. La parada.

Arnold Bennett. El preu de l'amor, traducció de J. d'Albafior, (dos volums.)

C. Villiers de l'Isle Adam. Contes Cruels traducció de J. Fòguera i J. Carner.

Hòmer. Odissea, traducció de Carles Riba, (tres volums).

J. Pons i Massaveu. L'auca de la Pepa.

J. Roig i Raventós. Argelaga florida.

J. M de Sagarra. Paulina Buxareu.

C. Planas i Font. En Pere i altres contes.

J. Morató i Grau. Arran del Cingle.

Mossen Llorenç Ribera. Els Sants de Catalunya. (Cicle romà).

SENY

REVISTA QUINZENAL NACIONALISTA

ANV. P. NUM. II. 1910, 15 QUINZENA D'OCTUBRE DE 1910

DISCURS PRESIDENCIAL DE D. FELIX FARRÓ PYRE EN EL CERTAMEN MUSICAL D'OLOT

Senyores, Senyors: L'insigne Mestre Millet, en son discurs presidencial del Certamen, que ha precedit al que avui estem celebrant, deia referint-se a l'impuls efectiu que comunica a la música el sentiment de Pàtria: «A tot arreu s'hi sent bategar una vida forta, ansiosa i expectant del suprem esclat de Pàtria. Mes hi ha llocs escollits on la natura encomana als esperits una penetració més intensa, on l'ideal s'hi cova constantment i on l'ànima de Catalunya sembla hi batega més fortament, més bellament, que són com llocs preferits de l'esperit de raça, i un d'aquests llocs privilegiats és aquesta bella comarca d'Olot i aquesta ciutat d'Olot on l'art s'hi perpetua en ses formes més belles i més catalanesques. Vosaltres sou més aprop de la natura verge que nosaltres, els de la Ciutat dels Comtes; vosaltres teniu el paladar més fet al regust de la terra mare i podeu reptar-nos a nosaltres quan ens desorientem per les modes temptadores del cosmòpolitisme modern: ens podeu reptar i avergonyir amb el vostre art més popular que guarda més el seny i la mesura; la simplicitat i la frescor de les coses més sentides que rebuscades, perquè guarden més l'encant del sentiment íntim de la raça.»

Així que deia Mestre Millet en el primer Certamen Musical d'Olot, cal tenir-ho molt en compte, no fos cas que per oblidat-ho perdéssim la nostra personalitat i ens féssim esclaus de les modes xorques del cosmopolitisme modern. Les nostres festes, les nostres manifestacions artístiques, deuen portar el segell de la simplicitat i ingenuïtat, deuen ésser coses sentides íntimament sense rebuscaments de cap falsó, deuen eixir directament

de la deu fecundíssima de la natura esplendent que'ns envolta, donant-nos amb son tracte quodiam l'alé vivificador de cosa alegre i sanitàosa harmonitzada per les remors misterioses de nostres fontanes i l'oreig fresquivol de nostres boscuries.

Per això la festa d'avui, festa de la cançó nostra, presenta un caire de simpatia que obre el cor a esperances d'un esdevenir falaguer per a la nostra aimada Catalunya. I és, senyors, que la cançó nostra, amb llur humilitat i condició d'esquerpa, no se la deu pas deixar romandre isolada en les fondalades de nostres valls ni en els cimals de nostres més altes muntanyes. Ella representa el sentit íntim de la nostra raça que ha fugit de la ciutat; cohibida i despreciada per modalitats estrangeres, ella que havia conservat sempre l'esperit català, ella que en les seves tonades hi havia traspuat tota la vermellor de sang catalana i donà un fort relleu als moments més culminants de la nostra terra, al sentir en els afers públics ingerències estranyes a nostres costums tradicionals, al veure com s'estrafeia la nostra parla amb modísmes que no li eren propis i quedava estroncada la tradició literària i musical, no volgué, no pogué soportar per un moment el jou ominós que s'imposava als homes i s'exilà de les urbs cercant refugi en les pagesies de nostres comarques on s'ha conservat sempre amb esperit més religiós el sentit íntim, el caràcter autèntic de nostre poble.

Mes a l'iniciar-se el ressorgiment i renaixament de la nostra nacionalitat, mans carinyoses anaren en peregrinació devota a cercar-la amorosament en els seus amagatalls: una munió de bons patriotes, volguent entroncar altra volta l'interrumpuda tradició, feren de l'enquesta i recerca de les cançons de la vellor una mena de ciència que anomenaren folklore, terme que traduït en nostra parla no vol dir altra cosa que la ciència del poble, mes no la ciència que va dirigida al poble sinó la que'ns ve del poble, ciència veritable que és arrencada de la mateixa naturalesa com els fruits ho són dels arbres i els minerals de les entranyes de la terra.

Aquests estudis folklorístics encarnen una espècie de romanticisme entre la joventut catalana de la meitat del passat segle, que la va moure cap a l'estudi i contemplació dels monuments antics que porten el segell de les nostres passades grandeses: llavors sortiren els homes savis que recorrien els diferents indrets de la nostra terra aplegant a més de la melodia o tonada de la cançó, rondalles, dites i aforismes: és llavors també quan es comença a admirar la literatura medieval: Catalunya en aquest moment sent

frisança de creixença material i espiritual, té noció estimada de sa nacionalitat futura.

La cançó popular, l'art popular, reintegrat a la vida ciutadana alcança un enlairament i perfecció en l'art choral, gràcies a la intuició genial de l'immortal Clavé, que era la forma i substància en aquella època més apropiades. De llavors ençà el cant col·lectiu va marxant sempre en vies d'un progrés admirable fins arribar a la seva més alta perfecció en l'obra desenvolupada per l'admirable Orfeó Català, casal regi del nostre renaixement musical, l'obra artística i patriòtica del qual és de les que més ha contribuït a l'afirmació definitiva i categòrica de la nostra nacionalitat.

Seguim també nosaltres aquesta obra artistico-patriòtica; fem que'ls Certàmens que periòdicament celebrem, tinguin la sentor de cosa nostra, de cosa ben catalana i ben olotina, donem lloc preferent a la cançó nostra, da que si bé humil te emperò relleus admirables per a ésser enriquida amb els vestits dels moderns procediments harmònics, donant-nos així transformada la impressió forta del regust de la terra nostra i el tast de plaenta modernitat. Així Olot serà un dels llocs preferits de l'esperit de raça, l'ideal hi covarà més constantment i l'ànima de Catalunya hi bategarà més fortament, més bellament.

CRÒNICA

DE LA BIBLIOTECA POPULAR

Es comunica al públic que, segons acord de l'última sessió del Patronat de la Biblioteca Popular d'Olot, l'horari d'hivern començarà a regir a partir del primer d'octubre. La sala de lectura serà oberta tots els dies feiners de 4 a 8 del vespre. Demés, tots els dilluns, dijous i diumenges serà oberta al matí, de 11 a 1. Els serveis de préstec de llibres es faran a les mateixes hores.

■ Durant la quinzena compresa entre els dies 1 i 15 d'octubre la Biblioteca no té cap dia de clausura oficial.

■ Els dies 28 i 29 de setembre passats, ha inspeccionat la Biblioteca, resolent diferents assumptes de servei, el Director d'Instrucció Pública, D. Eugeni d'Ors.

■ Han visitat darrerament la Biblioteca els senyors D. Ramon d'Abadal, diputat de la Mancomunitat de Catalunya amb la senyora d'Abadal, el Sr. Palau

Vera, director de la Escola de Bibliotecàries de Barcelona, els Srs. Toldrà, Planas, Recassens i Vives, del *Quartet Renalxement*, el mestre Gibert i Camins, el Doctor Puig Sureda, Doctor D. Josep Guerra, Senyor i Senyora Coma, Madame Cinnemond, etc.

• Durant el passat mes de setembre han utilitzat els serveis de la Sala de Lectura 142 lectors. Als serveis de préstec són inscrits fins avui 11 lectors als quals s'han servit 23 obres.

• Entre els donatius darrerament rebuts per la Direcció d'Instrucció Pública i destinats a la Biblioteca d'Olot, figuren els següents: «*L'obra realitzada. Anys 1914-1919*» per la Mancomunitat de Catalunya (donatiu de la mateixa); «*Assaig d'una bibliografia històrica de Psicologia general*» per Dolores Hostalrich (donatiu de l'autora); «*Contribución al estudio de la filosofía de Francisco X. Llorens y Barba*» per el P. Antoni M. de Barcelona. O. M. Cap. (donatiu de l'autor); i altres.

• El fons de llibres corresponents a la Secció olotina de la Biblioteca ha rebut de don Pere Benavent el donatiu de la seva obra «*Flors d'ametller*».

• Ha arribat a la Biblioteca la segona edició de la obra *Clio. Introducció al estudio de la Historia*, per don Rafael Ballester, catedràtic de l'Institut de Girona.

• Des de 1915, la *Biblioteca de Catalunya* ha publicat el seu butlletí de noves adquisicions, del qual apareix un fascicle cada any. Darrerament ha arribat a la Biblioteca d'Olot el corresponent a 1918.

Aviat serà establert el servei de comunicació de préstec entre ambdues biblioteques.

• En ocasió de la publicació de l'estudi del P. Antoni M. de Barcelona, citada més amunt, sobre la Filosofia de Francesc Xavier Llorens, recordem que les fonts més assequibles per al coneixement d'aquest filòsof són els treballs «*Prolegomena Laurentiana*» publicat pels *Arxius de l'Institut de Ciències*, i el fascicle «*La Metafísica de Francesc Xavier Llorens*» (Biblioteca Minerva. Barcelona, 1917). Ambdós es troben a la Biblioteca d'Olot.

• Els darrers números dels periòdics de modes i elegàncies, «*Chiffons*» i «*Vague*» (edició espanyola), arribats a la Biblioteca, contenen interessants consells i figurins per la propera estació.

• Dignes també de lectura: el número Agost-Setembre del magazine «*D'Ací d'Allà*» totalment dedicat a la guerra de les Nacions; la revista «*Agricultura*»,

amb un article de J. Seculi Roca sobre «El concurs de bestiar porquí a la comarca d'Olot»; el *Larousse mensuel illustré*, corresponent a agost.

La revista «*Bibliografia*» publicada per la *Càmarà oficial del Libro de Barcelona* i que es rep a la Biblioteca d'Olot, conté indicació metòdica de tots els llibres nous que van apareixent a Espanya.

PUBLICACIONS

EL BON PEDRIS.—*Josep Sebastià Pons*.—Poesies. Publicades per la «Societá d'études catalans» Perpinyà. Impremta catalana d'En J. Bonet.

La ductilitat de l'idioma català porta als poetes temptacions meravelloses. Pel poeta Josep Sebastià Pons l'idioma ha estat com l'argila per aquell terricer que ell canta:

l'ha refrescat les mans una argila manyaga.

A ell l'idioma li dona «el goig mai estroncat de la creació de les formes», i «la il·lusió d'un art boi eixit de la terra fresca». I és, tal volta, aquest gust per la plasticitat poètica de l'idioma que el porta de l'abandó passatger i confiat en algunes poques poesies fins a la recerca definitiva de la forma pura.

De vegades es dona completament a la descripció del paisatge, com en la poesia *Temporal* on la pluja onomatopèicament hi canta:

Desfés ton llençol, pluja beneïda,
vessa ton misteri, vessa ta frescor;
an el bosc ombrívol torna-li la vida,
i siguis mestressa de tot Canigó.

Allà en la carena ja temporaleja;
ara el cel és gris, gris com un llosat;
tot s'enfosqueix, la bruma negreja;
embarreu les garbes i l'herba del prat.

Les fulles del faig ne són delitoses;
per tot ho demanen fulles tremoloses
d'oï el cant amic; desfés de ton llençol.

La serra veïna s'allunya, entristida...
Una olor de terra ja puja del sol:
desfés ton llençol, pluja beneïda.

A voltes al poeta de «*Roses i Xiprers*» li retorna la visió de la silueta elegant i inquietadora d'aquells xiprers del Rosselló:

Xiprers contemplatius i d'amarganta flaire,
 que acolliu cap-al-tard el sol adolorit,
 doneu-me, sens descans, el gust de l'infinit,
 o negríssims xiprers sospesos a mig-aire!

La natura cantada per En Pons és quasi sempre una natura arbitrada pel poeta qui sap que en les paraules de sa llengua «tot un misteriós passat s'hi emmiralla.» No és sinó un paisatge bellament construït la poesia

EL RITME

O noble inclinació del cos harmoniós,
 amb els cabells nuats en garlanda su'l front!
 Com una aigua s'atzura el teu mirar formós,
 i sembles una dea a vora de la font;
 i ta cara, llavors, és d'un òval tan clar,
 que recorda una copa amb el fruit esplendent
 madurat en la cala augusta de la mar
 per la rossor del sol i el bes salat del vent.

I és aquesta manera d'arbitració de la natura que dóna una clara serenor als versos del sonet «*Sponsa meae*»; i és encara, tal vegada, gràcies a aquesta arbitració de la natura que el poeta, fugint de les mòbils tenebres del pensament, cerca en la natura el repòs o l'oblit que només trobaria en la forma pura de les coses.

I vós, o mar antiga, blanca serra de gel,
 bé teniu l'oblidança de les vostres fondàries!
 de porpra s'han cobert les cales solitàries,
 i sempre s'assoleien els cims arran del cel.
 O terra de violes, que vostra santa imatge,
 ens aconselli el goig i ens vessi la il·lusió,
 guardant del pensament només que la claró,
 com el brill d'un estel, de nit, en el fullatge.

I ara voldríem, després d'haver citades tan belles estrofes, haver moguda la curiositat del lector oblidadiç fins a despertar-li ganes de venir en coneixença més completa de les poesies de Josep Sebastià Pons.

L'INSTANT.—Ja a son dia férem l'elogi d'aquesta revista artística i literària de darrera hora. Els gràfics del darrer número són de Xavier Nogués. Conté de text: Article sobre X. Nogués, de Josep Aragay. Poema en prosa, «El Camí Vermell», d'Alfons Maseras. Article sobre «César Caperan ou la tradition» de Louis Coudet, per Josep Pla. Poema de Josep Maria de Sagarra, «Mireia». (Nova manera de poesia de Josep Maria de Sagarra, nova manera de la qual ja és bella mostra el poema «Eugènia», publicat en el

volum de la «Festa de la Poesia de Sitges»). Fulletí de L'Instant, «El Clubman». Seccions, «Els llibres i les Revistes» i «Rètols».

D'aquesta última secció traiem aquestes noves: Partida del pintor Rafael Sala devers Nova York. Ajornada la creació de l'entitat novella, «Amics del Teatre», aquest hivern a Barcelona les obres teatrals catalanes seran representades a Romea. El número pròxim de «L'Instant» serà dedicat al poeta Carles Riba, per la seva versió de la Odissea d'Homer.

LLIBRES REBUTS

CARLES RIBA.—*La Odissea. 2on. volum. Editorial Catalana.*

FESTÀ DE LA POESIA A SITGES. MCMXVIII. *Impremta de Joan Comas. Sabadell.*

JAUME BOFILL I MATAS.—*Les Joventuts catalanes.—Publicacions de la «Revista».*

QÜESTIONARI SOBRE HISTÒRIA DE CATALUNYA PER A SERVIR DE GUIA EN ELS CONCURSOS NACIONALS DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA. *A. P. de l'E. C. Editorial pedagògica.*

NOTES CIUTADANES

UNA COMISSIÓ DESAUTORIZADA.—S'havia nomenat, en sessió del Consistori del dia 25 de setembre, una Comissió que gestionés la tornada del batalló a Olot. No caldrà que insistim en discutir detalls de la manera com fou nomenada aquesta Comissió; els esdeveniments posteriors palesen quins foren.

Els membres de la Comissió no la cregueren prou autoritzada, i volgueren que la primera gestió fos una autorització popular. Perxó fou convocat el poble olotí el dia 28 a casa la Ciutat. El President de la Comissió parlà dient que calia llençar un vel a totes les coses passades, no pensar-hi més i, a la vegada, enviar a la Capitania general el document que faria llegir per sometre'l a la opinió del poble, ja que la Comissió no volia dur cap representació fictícia, sinó real i que perxò acudia a demanar al poble la pública autorització.

Començà el senyor Secretari la lectura del document. L'estil del document era d'un servilisme ofensiu i província d'última categoria. Demés el pobre document ja contenia en son començ algunes apreciacions tan errades, que el poble no solament no l'acceptà sinó que ni calgué terminar-ne la lectura. La Comissió volia

saber si el poble la ovacionaria o la rebutjaria. S'esdevingué que fou rebutjada clarament. La seva palesa desautorització demostra que a Olot hi ha ciutadans que tenen el sentit de la dignitat col·lectiva.

UNA SESSIÓ MUNICIPAL LLARGA.—Hi havia al Consistori municipal una majoria gregària, abans dòcil a les indicacions de la minoria que pròpiament regia el Municipi; mes aquesta majoria s'ha declarat en una mena de rebel·lió, i, abandonada al propi impuls, hauria arribat a fer-se més encara que no còmica, ja, enfadosa.

En les dugues últimes sessions municipals, el domini d'aquesta majoria duia l'Ajuntament al descredit popular. Calia que la minoria intel·ligent es desentengués de les arbitriietats i incoherències en que s'anava a enfoscar tristament el Municipi, Així s'ha donada tota responsabilitat clarament a la inconscient majoria. Probablement per aixó don Eveli Barnadas presentà la dimissió del càrrec de President del Consistori. Deu ser efectivament enfadós de presidir un Municipi que s'enfonsa en les pitjors ridiculeses sense adonar-se'n gens ni mica.

ELS PRÉMIS BOTET-MONSALVATJE. UN RECORD.—El nostre amic don Josep Saderra forma part del Jurat que ha d'adjudicar els premis Botet-Monsalvatje, oferts per l'Ajuntament de Girona.

L'adjudicació del premi Monsalvatje ens porta a la memòria el deute que tenim amb l'historiador olotí.

Fou demanat a l'Ajuntament d'Olot, no ja instituir cap premi amb caràcter periòdic sinó una cosa més humil i senzilla; només que en homenatge a l'historiador olotí, l'Ajuntament encarregués un estudi a l'il·lustre publicista Miquel dels Sants Oliver sobre la guerra dels remences, que havia estudiada En Monsalvatje.

Aquest senzill homenatge s'adormí entre les mans dels regidors de llavors al passar-los la iniciativa a la Comissió corresponent. Aquesta desídia troba explicació: era una qüestió de cultura i aquells regidors havien de figurar després en la U. M. N. olotina.

PARAULES CONTRARIES I ACTITUDS IDÈNTIQUES.—En un míting celebrat dissabte darrer al Teatre Principal, un orador declamava sobre temes anti-religiosos amb un to inflamadament ingenu d'evangelitzador. El dia abans el senyor Alcalde de tràmit feia cantar una crida de to faritzaic prohibint la blasfèmia. Són actituds tal vegada idèntiques. Afortunadament, les qüestions que voldrien moure ambdós senyors no son vives en la consciència pública. Les expressions del primer i l'accent del segon són aquí gairebé estèrils.

EL FERROCARRIL D'OLOT A TORELLÓ.—La ciutat d'Olot pendrà part en el concurs de ferrocarrils secundaris obert per la Mancomunitat de Catalunya.

La via fèrria que es construirà anirà d'Olot a Torelló. Aquesta via facilitarà de una manera considerable el transport de matèries i productes industrials d'Olot a Barcelona. No solament a la indústria sinó al comerç olotí portaria aquesta via positius avantatges. Els olotins consideraven ja com un somni impossible la construcció d'aquesta via, ja diverses vegades inútilment sol·licitada. Avui les dificultats van esvaint-se gràcies al bon govern de la Mancomunitat de Catalunya.

LA VAGA RESOLTA.—Al cap de vint i una setmanes de vaga, d'una vaga lamentable per la indústria, en aquest moment en què la veiem resolta ens venen ganes de donar-ne la notícia estricta, sense el menor comentari.

Aquesta vaga ha estat treballosa de resoldre, ha calgut un arabesc complicadíssim de gestions, en tanta manera que no és possible fer-ne una exposició clara i certa que justifiqués un comentari imparcial.

Dugues intervencions sembla, però, que foren clares: la intervenció estòlida del senyor Governador de Girona (un tal senyor Belmonte) i la noble i assenyada intervenció de don Eveli Barnadas. Encara la reunió última, en què es resolgué la vaga, a petició de les dugues parts fou presidida pel senyor Barnadas.

No caldria preguntar gaire a patrons o a obrers, per entrar en un laberint de qüestions, de suspicàcies, de dubtes, de malfiances. Aixó caldria que s'esvafs; caldria esvair aquest estat latent de vaga; però assolir una estàbil tranquil·litat social avui és difícil; aquest estat d'inquietud no és local sinó europeu. I cal, primer que tot, tenir la mirada atenta a Europa, per no cloure'ns com hem fet massa sovint, en endarreriments deplorables.

De «La Comarca»

EL CENTRE DE DEPENDENTS DE GIRONA.—El centre de Dependents de Girona ha organitzat per les pròximes Fires de Sant Narcís uns Jocs Florals Infantils. Ens pregunuen de reproduir-ne el Cartell; però havent-nos arribat a última hora, quan ja teníem el número compost, no ens ha estat possible complaure'ls aquesta vegada, com voldrem.

Caldrà seguir atentament l'actuació del Centre de Dependents de Girona, que ens sembla plena d'una espiritualitat oviradora.

OFICINA I LABORATORI DE FARMACIA

DE ANTON BOLOS I VAYREDA

SERVEI ESCRUPULÓS I CIENTIFIC
MEDICAMENTS PURS GARANTITS
MODERNS APARELLS DE LABORATORI
ESPECIFICS; INJECTABLES; OXIGEN; ANALISIS

S. RAFEL n.º 28

TELEFON n.º 40

Terrens per a vendre

o acensar

situats al millor punt urbanitzat
del Pla de Llacs

Raó Carrer de la Proa 16, 1er.

YOGHOURT

Se serveix a domicili

Per encàrrecs:

CELLER OLOTÍ

Passeig de Blay, 52